

Tilburg University

De klusseneconomie verdient juist volop ruimte

Wilthagen, Ton

Published in:
Het Financieele Dagblad

Publication date:
2020

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Wilthagen, T. (2020). De klusseneconomie verdient juist volop ruimte. *Het Financieele Dagblad*, 25.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Arbeidsmarkt

ILLUSTRATIE: HEIN DE KORT VOOR HET FINANCIËLE DAGBLAD

ARBEIDSMARKT

De klusseneconomie verdient juist volop ruimte

Niet alleen de arbeidsmarkt staat onder druk, maar ook het arbeidsmarktbeleid. Minister Wouter Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid liet onlangs weten in deze regeringsperiode niet meer toe te komen aan een nieuwe regeling die zzp'ers van schijnzelfstandigen kan onderscheiden.

Al eerder besloten de vakbonden FNV en CNV het werkplatform Temper voor de rechter te dagen. Zij beschouwen Temper, dat zzp'ers en opdrachtgevers in de horeca, schoonmaak en logistiek via een app bij elkaar brengt, als een uitzendbureau, met alle verplichtingen van dien. Dit zijn ingewikkelde problemen, maar een nieuw kabinet moet juist voorrang geven aan werk voor iedereen. Werk, werk, werk, om met oud-premier Wim Kok te spreken.

ARBEIDSBEPERKING

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) publiceerde onlangs een rapport over de decentralisatie van het sociaal beleid naar gemeenten, een operatie die startte in 2015. Hierbij hoort ook de Participatiewet die de kansen op werk van mensen met een arbeidsbeperking zou moeten vergroten. Het SCP constateert dat dit nauwelijks is opgeschoten.

Dit sluit aan bij de berekening van Cedris, de landelijke vereniging van sociale werkplaatsen. Van de afspraak uit 2013 tussen het rijk en de sociale partners om extra banen te realiseren voor mensen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt, is weinig terecht gekomen; er zijn tot nu toe geen 53.000, maar slechts 12.000 mensen extra aan het werk.

Daarnaast zijn er organisaties en bedrijven die overlopen van het werk, zoals zorginstellingen. Dat bracht minister Koolmees ertoe met het idee van 'crisisbanen' te komen, in te vullen door mensen die hun werk hebben verloren of niet aan het werk kunnen komen.

Zo schiet het maar niet op. Het gaat om drie soorten problemen. In het geval van (schijn)zelfstandigen en de platform-economie is er wel werk, maar worden de arbeidsvoorwaarden als probleem ge-

➔ Focus van volgend kabinet op wegnemen barrières voor werk

➔ Banen, projecten of klussen: als het maar werk is!

➔ Fors terugdringen flexibiliteit door commissie-Borstlap is onwenselijk

De sociale werkvoorziening is al jaren een prima constructie in de platform-economie

zien. Bij de mensen met beperkingen en afstand tot de arbeidsmarkt is een gebrek aan werk juist het probleem. In de derde situatie zijn er te weinig mensen in beeld om het werk te doen dat er wel is.

De arbeidsmarkt is er om problemen op te lossen. Die arbeidsmarkt is in de eerste plaats gebaat bij zo min mogelijk belemmeringen om bestaand werk in stand te houden en nieuw werk te creëren. Dan ontstaat er ook zoveel mogelijk werkgelegenheid voor mensen. Dat zou dus de prioriteit van het volgende kabinet moeten zijn.

Het maakt daarbij niet uit of dat werk in voltijdse banen of in korte projecten en taken wordt aangeboden. Met of zonder baas. Werk is werk.

Met de klusseneconomie is in dat opzicht helemaal niets mis, elk stuk werk telt. In de samenleving is enorm veel werk te doen, ook in een crisis. Ook werk dat nu geen betaalde baan is en daarom niet wordt opgepakt.

HOUSE OF PROJECTS

Daarom is het een goed idee om in elke regio een House of Projects op te zetten, een plaats waar een veelheid van projecten kan worden ontwikkeld die tot nieuw werk leiden dat oplossingen biedt voor de grote en kleine vragen in de regionale samenleving, ontwikkelplaatsen, waartoe ook de sociale werkvoorzieningsorganisaties nieuwe stijl behoren. Diezelfde sociale werkvoorziening is immers in het kader van de bovengenoemde Participatiewet afgesloten voor nieuwe toetreders.

In het House of Projects kunnen ook makkelijk stages voor leerlingen worden aangeboden, waaraan nu enorme tekorten zijn. In steden als Stockholm worden op die manier sociale en technologische innovaties gestimuleerd, die inspelen op de grote stedelijke uitdagingen zoals verduurzaming.

Ten tweede vaart de arbeidsmarkt wel bij zoveel mogelijk transparantie en informatie. Er moet snel en goed in kaart gebracht worden waar werk is en nog gaat komen en wat er voor nodig is om dat werk te kunnen doen. Slimme technologie, zoeksystemen, apps, skills, paspoorten

enzovoort bieden uitkomst. Dan komen vraag en aanbod vanzelf bij elkaar en hoeft je ook geen crisisbanen voor te stellen.

Natuurlijk is er nog een derde aspect, dat van de voorwaarden en omstandigheden waaronder mensen het werk doen. De arbeidsmarkt regelt dit niet vanzelfsprekend voor iedereen. Niet iedereen heeft voldoende arbeidsmarktmacht om het werk te kunnen neerleggen als de voorwaarden niet goed zijn. Daarvoor zijn regels en vooral collectiviteiten nodig.

De Sociaal-Economische Raad (SER) ziet in haar recente advies de kansen van de platformeconomie, ook voor mensen met een zwakkere positie, maar ook het risico dat mensen te afhankelijk worden van de commerciële platforms. Doordat veel mensen zich aanbieden zijn de tarieven laag.

Daarom is het belangrijk dat er sociale platforms, regionale coöperaties of werkgemeenschappen komen, die mensen helpen om alles bij elkaar voldoende werk- en inkomenszekerheid te krijgen en die namens hen onderhandelen. Dat kan dus ook via detachingsconstructies; bij de sociale werkvoorziening is dat al jaren gewoon.

ONWENSELIJK

De commissie-Borstlap wil flexibiliteit fors terugdringen, maar dat is in deze visie juist niet nodig en onwenselijk. Wel moeten deze collectiviteiten worden toegevoegd aan de contractvormen waartoe deze commissie zich wil beperken: vaste contracten, uitzendcontracten of echt zzp-schap.

Het inzetten op een overzichtelijke arbeidsmarkt met maar drie rijstroken zal ertoe leiden dat er veel werk blijft liggen, vooral voor mensen die dat werk hard nodig hebben.

Ton Wilthagen is hoogleraar arbeidsmarkt, Tilburg University. Reageer via expert@fd.nl.

